

Tanácsok a nőpolitikai határozatok végrehajtásáért

Javultak a nők élet- és munkakörülményei

A közelmúltban a Csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága, tegnapi ülésén pedig a Szeged városi tanács végrehajtó bizottsága vizsgálta és tárgyalta meg, hogy ki-ki a maga területén hogyan járult hozzá a párt és a kormány nőpolitikai határozatainak megvalósításához. Erre azért van szükség, mert a nők politikai, gazdasági és szociális helyzetének felmérését követően az elmúlt két évben már igen sok eredmény is született. A tanácsok intenzív gazdaságfejlesztő tevékenysége kiemelkedően segítette a párthatározat megvalósítását. A megye iparának jellegéből adódóan az országos átlagnál alacsonyabbak a keresetek, s a család életszínvonalának emelése is munkavállalásra készítette a nőket.

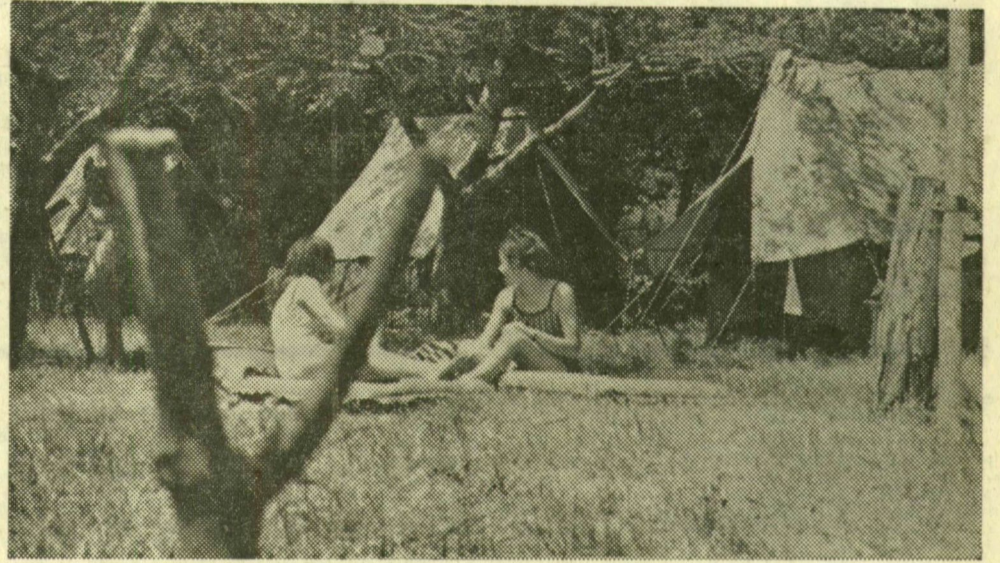
Szegeden január 1-én 35 ezer nő állt munkaviszonyban, 1800—2000-rel több, mint két évvel korábban, az összes foglalkoztatotthoz viszonyított arányuk 44-ről 45,2 százalékra nőtt. Az általános és szakképzésben az eredmények még csak kezdetiek. Most Szegeden a középiskolai képzésben 50,2, a szakmunkásképzésben 38,5 százalék az arányuk. Hogy minél több nő kerülhessen a jövőben vezető beosztásokba, annak alapfeltétele, hogy már most minél többen tanuljanak tovább, szerezzenek magas fokú képzettséget.

A városban még mintegy 17 ezer nő két vagy három műszakban dolgozik, s ebben nagyobb változás a következő években nem várható. Változatlanul nehéz a többgyermekes anyák, idős vagy betegeskedő asszonyok munkába helyezése: sokkal többben szeretnének bedolgozóként munkához jutni, mint ahánynak módja van, hol-

éltel tudna naponta Tarján lakosságának főzni, és a közeljövőben megvizsgálják az illetékesek, miként lehetne ennek egy részét — ha kell átcsoportosítással, szervezéssel — a gyermekintézmények ellátására fordítani.

A szemlélet változásának megfelelően a nők közéleti részvételében megkezdődött egy korabbinál egészségesebb, dinamikusabb folyamat. Ennek egyik jele, hogy a legutóbbi tanácsválasztások alkalmával igen sok nő került a tanácsokba. A megyei átlagnál is nagyobb arányban foglalnak helyet a szegedi járás nagyközségeiben (21,1 százalék), a járás községeiben (22,4), s még magasabb arányuk a szegedi városi tanácsban (31,3 százalék). A tanácsokban és a tanácsi vállalatoknál is azonban sokkal kevesebb nő van vezető funkcióban, mint amekkora a társadalmi életben betöltött tényleges szerepük.

Mindent összevetve: az utóbbi két évben lényegesen javult a nők általános helyzete, élet- és munkakörülménye, s mivel a nőpolitikai határozatok hosszú időre megszabják a tennivalókat a tanácsok számára is, a feladat továbbra sem más, mint e határozatok következtetés, a körülményeknek adottságoknak megfelelő valorálása.

Táborozni csuda jó!

Gyerekkorom legszebb emlékei között is első helyen állnak az úttörőtáborok. Annak idején, 10—15 éve természetes, sőt szinte kötelező volt az úttörőknek — őröknek, rajoknak és a csapatnak is —, hogy minden nyáron önálló táborral koronázzák az egész éves munkát. S néhány év alatt megismerkedtünk a Körös-összefolyás dzsungelhez hasonló árterével éppúgy, mint az aggteleki hegyek csapásaival, vagy a fonnydó Balaton-part forró homokjával.

ALIG HÁROM-SZÁZAN

A Szegeden dolgozó 25 úttörőcsapatból most mindössze hat szervezett ezen a nyáron önálló csapatot. Ezekben a táborokban 20—70 gyerek vehet részt. Ez összesen alig 300, a Szegeden tanuló több ezerből. A táborhelyek kiválasztása jól példázza, hogy mindenki megtalálhatja a számára legmegfelelőbb helyeket a megyén belül éppúgy, mint az ország más részén. A Dózsa iskola úttörői például Mártélyon, a Tisza-part mellett verték fel vizitáborukat, a megyében, Csanyteleken táboroztak a Szilléri iskola úttörői, s akik hegyekbe vágtak, azok a Bükkbe vették az irányt, mint a Móríz Zsigmond iskola, vagy a Madách utcai általános iskola úttörői.

Tíz-tizenöt évvel ezelőtt sokkal többen táboroztak, több úttörőcsapat vállalkozott egy-két hetes önálló tábor szervezésére, mint ma. Szegeden tavalyelőtt volt a mélypont, amikor mindössze három szegedi úttörőcsapat vette a fáradságot,

hogy csapatot szervezzek.

AZ OKOK

Talán a szegedi gyerekeknek nincs szükségük a táborélet megismerésére? Olyan sokat találkoznak a természettel, annyira ismerik, hogy pusztán haszontalan időtöltés lenne a táborozás? Nem ilyen egyszerűek a dolgok. Miben látja az okokat Gazdag Gyula városi úttörőtábor vezetője?

Elsősorban abban, hogy a pedagóguspálya egyre inkább elnőiesedik. Ez Szeged viszonylatában fokozottan igaz. A csapatvezetők legnagyobb többsége is nő, s érthető, ha a családra, kicsi gyerekre hivatkozással nem szervezik a sok-sok gonddal, problémával járó, erőt és energiát igénylő táborokat. S nincsenek olyan kartársaik, akik átvennék helyettük ilyen esetekben a stafétabotot. Másodszor: a csapatok nagy része nem rendelkezik a szükséges tábori felszereléssel, s ezeknek beszerzése napról napra mind nagyobb összegeket igényel.

Tavaly a városi úttörőelnökség jubileumi nagytáborot szervezett. Kötelezték a csapatokat, hogy önálló felszereléssel, legalább tíz úttörőt küldjenek az árpádhalmi táborba. Mi volt a céljuk? Minden csapatnál a továbblépés lehetőségének megteremtése. Mindig az első lépések a legnehezebbek. Ha tíz úttörőnek már van sátra, felszerelése, könnyebb beszerezni a következő tizedet.

Figyelemre méltó dolog és módosításért kiált, hogy az Ifjúságpolitikai Határozat hathatósan segíti ugyan a középiskolások, KISZ-esek táborozását, turizmusát, megfigyelkedik az úttörőkről, a kisiskolások táborozásának segítéséről. Így az úttörőcsapatok elesnek azokról a kedvezményektől, amelyek középiskolások táborozását, turizmusát segítik, megkönnyítik. Ezért a táborok létrehozása, felépítése, a felszerelések szállítása, az úti-költségek, az étkeztetés óriási összegeket emészt fel. Evről évre emelkednek a zöldész- és gyümölcsárak, emelkednek a szállítás költségei, kimerültek a katonai alakulatok eladó sátorpartalékai, a kempingfelszereléseket pedig igen borsos árakat kérnek.

A táborba vágyó csapatokon már csak leleményességük segít — mondja az úttörőtábor vezetője — Azok a csapatok tudnak táborozni, akik jó kapcsolatokat építettek ki üzemekkel, gyárakkal, s akiknek segítségével nélkülük is itthon maradhatnak. Felmerült egy javas-

lat, hogy a patronáló üzemek, gyárak három-négy jól dolgozó, de kis keresetű családból származó úttörőknek biztosítsák a táborozási költségeket. S még egy dolog. A tábor szervező pedagógusokat nem becsülik meg az iskolák nagy részénél. Pedig egy tábor megszerzése egész éves, tervszerű munkát igényel.

HASZNOS

Három úttörőlevelét hozta

nemrég a posta a Bükkből. Lengyel Györgyi, Hideghétyi Kati és Engi Edit, a Madách utcai általános iskola úttörői a belátpátfalvi jutalomtábor eseményeiről számoltak be. „Első kirándulásunk a Szalajka-völgybe vezetett, a második Tarkóhöz, ahonnan be lehetett látni az egész hegyvidéket.” Írtak arról is, hogy egy napra ők vették át a hatalmat a táborban. Az a hetven úttörő, aki két hetet töltött a belátpátfalvi táborban, meggyőződött róla, hogy egész éven át érdemes lelkesen és jól dolgozni.

Nem aggályoskodnak-e a szülők, nem féltik-e túlzottan házfalak között cseperedő gyermekeiket a hegy-mászások izomlázaitól, a Tisza hullámainól? Általános táborvezetői vélemény — bár néhány esetben a túlzott szülői féltés köépületeket óhajt, hideg-meleg vízzel, ötfogásos ebéddel, meg jó éjszaka, mivel — ezeket az aggódó szülőket meg lehet győzni, bár a kényelmes csapatvezetők, pedagógusok könnyen és gyakran hivatkoznak erre az „objektív” akadályra.

A mártélyi Tisza-parton kis stég. Hozzáköve csónakok, hajók. A szemközti part facsonkjai a Gyilkos-tót idézik. Fenn a parton katonás rendben tisztára mosva a kajakok. Nem messze, egy gyümölcsös közepén színes sátrak, a Dózsa György úttörőcsapat vizitábor. Egy hétfő vidám volt az élet: versenyek, fürdés, evezés, főzési verseny, kirándulások...

„A táborozás az úttörőélet legromantikusabb része. Jó szervezés esetén óriási pedagógiai lehetőségeket rejt. Egész éves munkának ad értelmet, áthatja az éves tevékenység minden részét, teret ad a tervezésnek, a fantáziaszárnyalásnak, az egészséges versengésnek. Ismereteket nyújt, gazdagítja szinte minden tantárgy ismeretanyagát, és gyakorlati célokat szolgál. Megtanítja a gyerekeket önállóságra és rendszeretetre, fejelemre és bátorságra. A táborozás a közösségi nevelés mellőzhetetlen formája.”

Táborozni csuda jó!

T. L.

Kisebbségek károkat okozott a vihar

A szerda esti alig félórás erős szélvihar és az azt követő kiadós esőzés kisebb károkat okozott Szegeden. Az Országos Meteorológiai Intézet helyi állomásának tegnapi jelentése szerint több mint harminc milliméter csapadék hullott, amely a nagy mezőgazdasági munkát, az aratást visszavetette ugyan, de rendkívül kedvező hatású a kukorica és egyéb kapásnövények fejlődésére. A város belterületén néhány ház pincéjébe behatolt a hirtelen felgyülemelő esővíz, de csak a Gogol utca 10. számú háznál kellett tűzoltói segítség, ahol az egyik alagsori lakásból egyórás munkával szivatták ki a vizet.

A Posta Távközlési Üzemétől kapott tájékoztatás

szert Szegeden mintegy ötven távbeszélő-állomást némi töltet el rövidebb időre a rendkívüli időjárás. Az utcákban letereztették a faágakat a levegőszűrőre zuhanva szakadást vagy rövidzárlatot okoztak. A helyreállítási munkákat tegnap reggel teljes apparátussal kezdték meg és kijavították a rongálódásokat.

A vihar Szegeden több helyen örvénylő forgószéllel párosult, pusztító hatása egészen szűk területre koncentráldott. Az újszegedi egyetemi botanikus kertben például egyes erős, egészséges fákat tört derékba, mintha „kiszemelte” volna áldozatait. A megtépázottak mellett levő fák ugyanis egyáltalán nem károsodtak.

Óriás öntőmű

Jelentős beruházás fejeződik be ez év végén Dunaujvárosban: a Dunai Vasmű 1,1 milliárd forint költséggel épülő folyamatos öntőműve. Az új létesítmény méreteire jellemző, hogy alapozásához 10 ezer köbméter betont használtak fel, az üzembe 5000 tonna súlyú gépi berendezést építenek be. A szovjet tervek alapján, szovjet gyártmányú gépekkel készülő folyamatos öntőmű hazánk első ilyen acélműve lesz. Évente 800 000 tonna acél öntésére lesz képes.

Az építkezés az utolsó állomásához érkezett. A fővállalkozó, Kohászati Gyár-Építő Vállalat munkái július végére elkészítik az öntőtorony acélszerkezetét. A csaknem négy éve folyó beruházáson hat vállalat dolgozik.

finomkártyoló gépek dobjainak folyamatos tisztítását, az ötezer forint újítási díjban részesülhet. Ezt a feladatot kidolgozta Miklós Mihály és Battanics János, konstrukciójuk kísérlet alatt áll, lehet, hogy sikereket hoz majd. A rövidített fonási eljárásra is pályázatot hirdettek tízezer forintos első díjjal. Már befutott az első ajánlat Papp József segédművezető részéről, újítását próbára bocsátották.

Alighanem ott jó az újítási munka, s ott érdemes újítani is, ahol törődnek azokkal az emberekkel, akik hajlandók valamit tenni a műszaki színvonal, a technológia fejlesztéséért, a jobb, és könnyebb munkavégzés megteremtéséért. Az ösztönzés, a megbecsülés az egyik legjobb mozgatója e harcnak. A Kenderfonó és Szövőipari Vállalat gyárai között újítási versenyt rendez minden esztendőben. A legutóbbi versenyben éppen a szegedi kenderfonógyár újító kollektívája vitte el a pálmát. A legjobbak külön is jutalomban részesültek. Közel hatezer forintot kaptak a harmadik és a hetedik helyezettek s ezenkívül két kiváló újítót, Hajdú Józsefet és Papp Józsefet elküldték a lipcsei ipari vásárra, hárman pedig — Magosi Dezső, Szaulik György és Szűcs Jenő — elnyerték

a Kiváló újító kitüntetés bronz fokozatát.

Elmondták a szegedi kenderfonógyár vezetői, hogy érdemes támogatni azokat az embereket, akik valami újon törnek a fejüket. Beszélgettem magam is egy újítóval, Hegedűs Tibor villanyszerelővel, aki dicsérte az ügyintézés gyorsaságát, pártatlanságát, s azt a légtört, amely őket körülveszi a gyárban. Pedig az újítók sincsenek valami rózsás helyzetben. „Megszületett már az újítások újítása is, vagyis a régebben módosított műszaki megoldás újabb módosításra ment keresztül. Ezért nem is oly könnyű valami újat kitalálni.” Persze nem kell egy-egy újításnál minden esetben milliós megtakarításra gondolni, sokszor jelent könnyebbé, jobb körülményt a kisebb horderejű ésszerűsítés, újítás bevezetése is. Hegedűs Tibor legutóbbi javaslata például az volt, hogy a munkagépek fölötti világító testeket egy kis ketrecben álló szerelő cserélgesse. Mert hogyan történt eddig? Működő gépek fölött nem lehet dolgozni, azt munkavédelmi szabály tiltja. Ha ki kellett cserélni egy villanykörtét, akkor leállították a gyártógépet és négy-öt ember foglalatokodott a cse-

rével, vagy pedig munkaszüneti napokon túlórában végezték el a tennivalót. Az újítás alapján, működő gépek fölött is elvégezhető a csere és elegendő két ember az egészhez.

Tapasztalatom szerint is az újító emberek vénája egészen más, mint a többieké. A szemük jobban nyitva, s az agyuk nem kapcsol ki semmilyen szituációban. Hegedűs mondta éppen, hogy bármilyen üzemben is járnak, mindig körülnéznek, „s haza hozzuk, amit használni lehet”. Végezetül újból érdemes megállapítani: csak az lehet a követendő út, ha a gazdasági vezetők elősegítik az újítási mozgalom kibontakozását, s az egész gyári kollektíva megérti, hogy az újítók sikere nem önös érdek, hanem mindannyiunk érdeke, mert javaslatuk valóra váltásával könnyebbé, gyümölcsözőbbé válhat az egész közösség törekvése, munkája. Ahol felkarolják — úgy mint a szegedi kenderfeldolgozó iparban —, a kezdeményezőket, ott előbb, vagy utóbb élvezni is fogják annak hatását. Újítani tehát érdemes, sőt szükséges a mostani gazdaságirányítási-rendszer, a nagyobb vállalati önállóság keretei között is.

Gazdag István

Meghalt Kónya Lajos

Csütörtökön, 58 éves korában váratlanul elhunyt Kónya Lajos kétszeres Koszuth-díjas költő. A Magyar Írók Szövetsége, a Művészeti

Alapok irodalmi szakosztály és a Petőfi Irodalmi Múzeum saját halottjának tekintik. Temetéséről később intézkednek.